

STERKE BEWEGING VOOR JONGVOLWASSENEN IN KWETSBARE OMSTANDIGHEDEN NODIG

Steeds meer jongvolwassenen in Nederland leven in kwetsbare omstandigheden. De mentale gezondheid van jongvolwassenen is de afgelopen jaren afgenomen, jongvolwassenen krijgen niet de hulp die zij nodig hebben en de kans op armoede en dakloosheid neemt toe omdat zij vastlopen in het huidige systeem van complexe regels en versnippering van het zorgveld. We kunnen dit alleen verbeteren door aan jongvolwassenen zelf te vragen wat voor hen werkt. Daarvoor is een sterke beweging van organisaties voor en door jongeren nodig. Echter dreigen organisaties die zich inzetten voor jongerenparticipatie, ervaringsdeskundigheid en de ondersteuning van jongvolwassenen in kwetsbare omstandigheden hun taken niet meer te kunnen uitvoeren door het, soms al jarenlange, gebrek aan (structurele) financiering. Dit is zorgelijk want het beroep groeit op onze organisaties, zo denken wij o.a. mee over de Hervormingsagenda Jeugd en de aanpak 'Mentale Gezondheid; van ons allemaal'. Juist nu is het van belang om met de inzet van ervaringskennis tegenwicht te bieden aan alle andere georganiseerde belangen.

Het nieuwe subsidiekader moet zo vormgegeven worden dat het recht doet aan de onmisbare taken die de beweging voor jongvolwassenen in kwetsbare omstandigheden heeft. Daarom maken wij, ExpEx, SAMAH, YOPE, SZN, JWB, JongWijs en FNO GeestKracht graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op de internetconsultatie over de subsidieregeling patiënten- en gehandicaptenorganisaties.

Hoewel wij een aantal positieve ontwikkelingen zien, zijn wij voornamelijk teleurgesteld dat de kans niet is benut om het kader aan te passen zodat de focus ligt op de impact van de activiteiten en het daadwerkelijk bereiken van de nieuwe beoogde doelgroep. Bovendien vinden wij het zonde dat diverse aanbevelingen uit het adviesrapport 'Voor Elkaar! Op naar een toekomstbestendige patiëntenbeweging' van ZonMw en de discussienota "Naar een nieuw beleidskader voor de subsidiëring van patiënten- en gehandicaptenorganisaties" van VWS, niet zijn verwerkt in het nieuwe kader. Hieronder doen wij een aantal voorstellen om de subsidieregeling aan te passen op de behoeften van jongvolwassenen in kwetsbare omstandigheden en de uitdagingen van deze tijd.

➤ LAAT AANDOENINGSCRITERIUM LOS

Voor veel van de jongvolwassenen in een kwetsbare situatie of jongvolwassenen die jeugdzorg of jeugdhulp nodig hebben geldt dat zij niet een specifieke medische aandoening hebben. Zo zetten onze organisaties zich in voor jongvolwassenen uit de jeugdzorg, jonge statushouders, dak- en thuisloze jongvolwassenen, jongeren die ervaring hebben met kindermishandeling en geweld achter de voordeur, jongvolwassenen in conflict met de wet en kinderen van ouders met psychische of verslavingsproblemen en jongvolwassenen met ervaring in pleegzorg of een gezinshuis. Door wat deze jongvolwassenen hebben meegemaakt, lopen zij vast in de samenleving. Het is een positieve ontwikkeling dat het kader is verruimd zodat ook aandoeningsoverstijgende organisaties in aanmerking kunnen komen en zich bijvoorbeeld kunnen richten op jongeren of een aandoening in een bepaalde levensfase. Helaas blijft een aandoening zoals beschreven in de ICD of DSM een voorwaarde voor financiering. Zo dient in de statuten opgenomen te zijn op welke aandoening of aandoeningsoverstijgend thema de organisatie zich richt. Wij pleiten voor het loslaten van de specifieke medische aandoening als eis, maar ook voor de verbreding naar bijvoorbeeld de jeugdzorg, het sociaal domein, onderwijs of de arbeidsmarkt.

-
- **LEDENAANTAL EN FINANCIËLE BIJDRAGE NIET HAALBAAR EN NIET WENSELIJK**

Wij zijn teleurgesteld dat om in aanmerking te komen voor de subsidie een organisatie ten minste 100 leden of donateurs moet hebben die elk jaar ten minste €25 bijdragen. Voor veel van jongvolwassenen in onze doelgroep is het niet haalbaar om financieel bij te dragen aan onze organisaties, past een lidmaatschap niet in hun leefwereld en moeten onze organisaties juist zo laagdrempelig mogelijk toegankelijk zijn. Bovendien verdwijnt door de leden- of donateursadministratie de anonimiteit waar onze jongvolwassenen waarde aan hechten. De aanleiding om het kader te herzien was juist dat veel pg-organisaties te maken hebben met geen, of een afnemend aantal leden en/of donateurs en mensen zich op een meer vrijblijvende en digitale manier organiseren. Ook voor onze organisaties is dit het geval. Dit criterium zegt bovendien niets over de impact die onze activiteiten te weeg brengen en het bereik dat onze organisaties hebben. Wij pleiten er daarom voor om geen voorwaarden te stellen aan het aantal leden en donateurs, maar wel aan de impact en het bereik van een pg-organisatie. Door bijvoorbeeld te kijken hoe wij in contact staan met onze doelgroep en hoe groot ons bereik is met bijeenkomsten of online.
  - **NIEUWE TOETREDER OP BASIS VAN IMPACT EN BEREIK**

Graag zien wij dat aan artikel 2.4 meer afwegingen worden opgenomen om te bepalen of aan een nieuwe toetreders een subsidie wordt verleend. Een organisatie met minder of geen leden/donateurs, kan namelijk wel aanvullende of benodigde activiteiten uitvoeren die de bestaande organisatie voor dezelfde doelgroep niet uitvoert. Met artikel 2.4.2 wordt bovendien concurrentie tussen de organisaties versterkt. In plaats daarvan stellen wij voor om op basis van de behoeften van de doelgroep en de aanvullende meerwaarde te besluiten of een organisatie kan toetreden. Ook hebben wij onze bedenkingen bij de verdeling van de financiering op volgorde van ontvangst van de aanvragen. Wederom wordt bij deze afweging niet gekeken naar de impact die organisaties kunnen maken.
  - **BIEDT STABILITEIT MET INSTELLINGSSUBSIDIE**

Per organisatie is er maximaal € 75.000 beschikbaar als instellingssubsidie. Voor veel van onze organisaties is dit niet voldoende om te voorzien in onze vaste kosten. Daarentegen bedraagt de projectsubsidie maar liefst €250.000. Wij zien graag een verhoging van de instellingssubsidie door het bedrag voor de projectsubsidies te verlagen zodat er stabiliteit geboden kan worden aan onze organisaties.
  - **MOGELIJKHEDEN VOOR ORGANISATIES DIE BUITEN HET KADER VALLEN**

Wij zijn het niet eens met de voorwaarde van een projectsubsidie alleen toegekend kan worden indien de aanvrager al een instellingssubsidie ontvangt. Hiermee wordt ook de aanbeveling adviesrapport 'Voor Elkaar! Op naar een toekomstbestendige patiëntenbeweging' van ZonMw niet opgevolgd om aparte mogelijkheden aan te bieden voor organisaties die buiten het subsidiekader vallen. Ook organisaties die niet in aanmerking komen voor instellingssubsidie, kunnen van enorme betekenis zijn voor jongvolwassenen in kwetsbare omstandigheden.
  - **MAAK SAMENWERKING DAADWERKELIJK MOGELIJK**

Met het nieuwe kader wordt instellingssubsidie mogelijk voor federatieve samenwerkingsverbanden. Dit is een positieve ontwikkeling, maar wij zetten vraagtekens bij de voorwaarde dat ten minste vijf organisaties al een pg-subsidie

moeten ontvangen. Hierdoor zijn wij niet in staat om financiering te krijgen voor de samenwerkingsverbanden die wij al zijn gestart, zoals Generation Youthcare. Bovendien kunnen wij door de voorwaarde dat een samenwerkingsverband al twaalf maanden zelfstandig functioneert ook geen nieuwe samenwerkingsverbanden opzetten terwijl het stimuleren van samenwerking juist een doel is van deze subsidieregeling.

Wij hopen dat onze punten verwerkt kunnen worden in de nieuwe de subsidieregeling patiënten- en gehandicaptenorganisaties. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat jongvolwassenen met een psychische kwetsbaarheid of in kwetsbare omstandigheden de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben en zorgen we dat zij een vaste en gelijkwaardige plek aan de tafel krijgen om mee te praten, mee te denken en mee te beslissen.

Noaz Asbroek

Voorzitter Team Geestkracht

noaz.asbroek@fnozorgvoorkansen.nl

Mede namens: Amber, Anna, Anouk, Eva, Evy, Ghermay, Hannah, Ibrahim, Ivanka, Josephine, Laura, Leon, Lisette, Malcolm, Maryama, Mohammed, Monique, Nihâl, Robin, Rhay, Sandro, Shania, Sifra, Stephanie, Thijs en Vivian

